

Co-funded by
the European Union

SAĞIR SÜRÜCÜLER TRAFİK VE SÜRÜCÜ EĞİTİMLERİNDE İŞARET DİLİ

MODÜL: 3. ARACIN HIZLANMASI, TAKİP EDİLMESİ VE DURDURULMASI

ETKİNLİK: 3.3. DURMA (FRENLEME), ACİL (ANİ) FRENLEME, PARK ETME

**Co-funded by
the European Union**

"Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them."

"Avrupa Birlięi tarafından finanse edilmiştir. Ancak burada ifade edilen görüş ve düşünceler yalnızca yazar(lar)a aittir ve Avrupa Birlięi'nin veya Avrupa Eğitim ve Kültür Yürütme Ajansı'nın (EACEA) görüşlerini yansıtmayabilir. Ne Avrupa Birlięi ne de EACEA bu görüşlerden sorumlu tutulamaz."

This document has been prepared as free learning and teaching material (Open Educational Resource) and is published under the Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0 International license. To view a copy of this license, visit:

<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/>

Bu belge, ücretsiz öğrenme ve öğretim materyali (Açık Eğitim Kaynağı) olarak hazırlanmıştır ve Atıf-Ticari Olmayan-AynıLisanslaPaylaş 4.0 Uluslararası lisansı altında yayınlanmaktadır. Bu lisansın bir kopyasını görüntülemek için aşağıdaki adresi ziyaret edin.

<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/>

Deaf Drivers

Co-funded by
the European Union

SAĞIR SÜRÜCÜLER
2024-1-TR01-KA220-ADU-000246729
“Sign Language for Traffic and Driver Trainings”

FAALİYET ŞABLONU

Modül	Modül 3: Aracın Hızlanması, Takip Edilmesi ve Durdurulması öğretim modülü (A.3.4)
Faaliyet adı	Etkinlik 3: Durma (frenleme), acil (ani) frenleme, park etme (Etkinlik 3.3)
Faaliyet özeti	Bu eğitim etkinliğinde sürücüler için durma, acil frenleme, park etme konularında dikkate edilecek hususların anlatımı amaçlanmıştır. Trafikte seyir halinde durma, acil frenleme, park etme temel bir sürüş becerisi gerektirir. Aynı zamanda karayolu trafik güvenliğinin en öncelikli konularındandır. Birçok trafik kazası durma (frenleme), acil (ani) frenleme hataları nedeniyle oluştuğu bilinmektedir.
Konular	3. Aracın Hızlanması, Takip Edilmesi ve Durdurulması 3.3. Durma (frenleme), acil (ani) frenleme, park etme 3.3.1. Acil (Ani) Fren 3.3.2. Durma ve duraklama nedir 3.3.3. Park etme kuralları 3.3.3.1. Paralel Park: 3.3.3.2. Dik Park 3.3.3.3. Açılı Park
Yazar(lar)	Tarih: Versiyon:
Gözden Geçiren:	Tarih: Versiyon:

Etkinlik Senaryosu

3. Aracın Hızlanması, Takip Edilmesi ve Durdurulması

3.3. Durma (frenleme), acil (ani) frenleme, park etme

3.3.1. Durma ve duraklama nedir

Durma; kırmızı ışık, yetkililerin dur işareti, yol kapanması gibi her türlü trafik zorunlulukları nedeni ile aracın durdurulmasıdır. Aracı hareket ettirme becerisi kadar durdurma becerisinde sürücü eğitimi açısından temel konulardan birisidir. Birçok trafik kazası hatalı durma veya yeteri düzeyde durma becerisi sahip olmayan sürücü hataları nedeniyle meydana gelmiştir. Durma ve duraklama birbirlerinden farklı eylem ve kavramlardır.

Resim 1

Duraklama: Trafik zorunlulukları dışında araçların, insan indirmek ve bindirmek, eşya yüklemek, boşaltmak veya beklemek amacı ile kısa bir süre için durdurulmasıdır. Durma, aracın zorunlu hallerde durması anlamına gelmektedir. Duraklama ise, gerekli bir durumda aracı kısa bir süreliğine durması, hareket etmeme halinin devamıdır. Örneğin bir yolcu almak için duran araç aslında duraklama yapmaktadır (Resim 1).

Buna göre, durma eylemi aracın zorunlu hallerde hareketsiz pozisyona getirilmesi anlamına gelirken, duraklama aracın yük alma, yolcu indirme veya bindirme gibi geçici amaçlar için trafiği olabildiğince az etkileyecek şekilde kısa sürede hareketsiz pozisyonda beklemesidir.

Duraklama yapan araçlardan yük veya yolcu inme ihtimali gereği, diğer sürücülerin bu araçlara yaklaşırken dikkatli olması, yavaşlaması, her zaman, ani (acil) fren yapmaya hazır olmaları gerekir. Ayrıca duraklama halindeki araçların her an harekete başlama veya yola çıkma ihtimaline karşı hazırlıklı olmaları gerekir.

3.3.2. Acil (Ani) Fren

Ani ya da acil fren, araç seyir halindeyken tehlike anında aracın en kısa zamanda durması için yapılır. Normal bir durma eyleminden farklı bir beceridir. Ani fren esnasında sürücü, motoru stop ettirmeden en kısa mesafede ve sürede aracın durmasını sağlamak zorundadır.

Resim 2 Acil fren

Acil frende motorun stop etmesi halinde aracın birçok ekipmanı özellikle fren sistemi çalışmayacaktır. Bir tehlike ve acil bir durumda, aracın çalışır durumda olması hayati önemlidir. Bu nedenle ani frende yüksek hızlarda hem fren hem de debriyaja pedalına sert ve hızlı bir şekilde basılması önerilmektedir. Düşük hızlarda ise bu iki pedalın dengeli bir şekilde basılması gerekir. Ani frenleme esnasında debriyaja sonuna kadar basılması çok önemlidir. Acil (ani) frenler becerisi direksiyon eğitimlerinde uygulamaya yönelik bir öğrenme olduğu için, sürücü kursiyerlerinin trafiğe kapalı alanlarda bu yeteneklerini geliştirme alıştırması (egzersiz) yapmaları gerekir.

3.3.3. Park etme kuralları

Resim 3: Park yasağı işareti

Araçların durma ve duraklama halleri dışında, uzun veya kısa bir süre beklemek veya tamamen aracı bir yerde bırakmak için yapılan durma eylemine “Park Etme” denir. Park etme duraklamadan farklı olarak kısa süre ile geçici bir durma amacı dışında, aracın akan trafikten çıkmasıdır. Aracın çalışır durumda olması veya içinde insan bulunması, park etme amacını değiştirmez.

Park etme işlemi yasal ve güvenli bir yere yapılmalıdır. Temel park etme kuralı, park etme iznin verildiği yerlere park yapmaktır. Kaldırımlar, yaya geçitleri, bisiklet yolları garaj çıkışları ve otoyol kenarına araç park etmek yasal değildir. Bu yerlerde park yapılmaz işareti olmasa bile park yapmak yasaktır. Park yasağına uymayan sürücülere idari para cezası uygulanır. Ayrıca yasak koyan makam ya da trafik polisi, aracınızın park ettiğiniz yasaklı yerden belediye veya yetkili kurumlar tarafından çekilmesi yapılabilir.

Trafikte, araçlar için park alanlarında temelde 3 çeşit park yöntemi bulunur. Park işleminin gerçekleşmesi aşamasında;

- Acil durumda aracın güvenli bir şekilde çıkışının sağlanabileceğine,
- Park halinde olan araçların güvenliğine,
- Park işlemi sırasında aracın arkasından geçen bir yayanın olmadığına,
- Park yapılacak alanda zarar verilebilecek eşya veya canlı olmamasına,
- Engelli park alanına park yapılmamasına,
- Park yapacak olan diğer araçların geçişini ya da parkını engellenmemesine
- Park etmiş diğer araçların çıkışının engellenmemesine dikkat edilmelidir.

Resim 4: Park Türleri

3.3.3.1. Paralel Park:

Resim 5: Paralel Park

Paralel park, aracınızı genellikle diğer araçların oluşturduğu bir sıra halinde, yola paralel olarak park etme yöntemidir. Paralel parklarda genelde iki araç arasına girilmesi gerektiği durumlarda, aracı park yerini en az bir araç boyu geçtikten sonra geri geri sürülerek ve ihtiyaç duyulan manevralar ile birlikte yapılır.

Yolun müsait olması durumunda kaldırım kenarı ya da yol kenarına ileri bir sürüş ile de park yapılabilir. Paralel parklara girişlerde ve çıkışlarda sinyal verilmesi gerekir.

3.3.3.2. Dik Park

Dik park yerleri, kaldırıma veya yola 90 derecelik bir açıyla giriş yapılan park şeklidir yerleştirilir. Genelde oto parklarda yani yasal park yerlerinde park alanı kazanmak ve park alanından çıkışları düzenlemek amacıyla bu park türü tercih edilir.

Resim 6: Dik Park

Dik park etme, paralel park etmeye kıyasla daha kolay görünebilir, ancak aracı kullanırken birçok şey ters gidebilir. Dik parklarda araç ileri doğru veya geri geri giderek ve sağa ya da sola dönüş yaparak park yerine girmesi gerekir. Bu tür park alanlarında en güvenli park şekli geri geri park alanına girmektir. Çünkü acil bir durumda ve her kesin panik olduğu bir zamanda aracın ileri-öne doğru çıkması en güvenli ve en hızlı tahliye yapılmasını sağlayacaktır.

Dik parklarda sola doğru geri park esnasında aşağıdaki adımlar takip edilebilir.

- Park alanına girmeden önce, araç ile aracın sağına park etmiş araçlar arasında birkaç metre boşluk bırakılır,
- Park alanının sağındaki aracın sol tarafıyla park işlemini yapan aracın ön tamponuyla aynı hizaya gelene kadar yanaşılır.
- Park alanına doğru ilerlerken park işlemini gerçekleştiren aracın direksiyonu tamamen sağa çevrilir.
- Park alanına girerken hem aracın arkasına hem de aracın her iki yanına da dikkat edilmelidir.
- Kaldırıma 50 santimetre kala durulur ve aracın park yerine düzgün bir şekilde ortalanmış olarak girilmesi sağlanır.

3.3.3.3. Açılı Park

Resim 7: Açılı Park

Kaldırımla ve aracın bulunduğu yol ile 45 derecelik veya daha farklı açı oluşturan bir alana park etmeye açılı park denir. Açılı parklarda en ideal açı 45 derecedir. Genelde oto parklar veya trafiğin yoğun olduğu caddelerde bulunan bu park türü tercih edilir. Bu tür parklarda araç park alanına ileri yönde giriş yapılır; paralel veya dik parklardaki gibi geri sürüş yapılmaz. Bu yüzden park alanından çıkışlarda geri sürüş yapılması gerektiğinden, aracın arkasında kalan trafiğin çok iyi kontrol edilmesi gerekir.

Açılı parklarda geri geri güvenli bir şekilde geri çıkmak için aşağıdaki adımların yapılması önerilmektedir:

- Araç camlarından ve aynalardan bakılarak yol ve park alanı kontrol edilir.
- Geri geri giderken, görülmesi zor olabilecek diğer yol kullanıcıları ve araçlara dikkat edilir.
- Yolda bulunan araçlara ve yayalara yol verilir.
- Yavaşça geriye doğru hareket edilir ve gerekirse durulur.
- Aracın ön tamponu park alanındaki diğer araçların arka kısmından tamamen ayrıldığında, direksiyonu sağa çevrilir.
- Aracın arkasındaki ilk şeride doğru geri geri ilerlenir, ikinci şeride geçilmemeye gayret gösterilir.
- Yol ve park alanı sürekli kontrol edilir.
- Çıkış tamamlandıktan sonra, aracı doğru şeride konumlandırarak, seyahate devam edilir.

Ölçme ve Değerlendirme

Ölçme ve Değerlendirme Şartlar

Bu eğitimde kursiyerlerin öğrenme düzeylerini ölçmek ve değerlendirmek amacıyla aşağıdaki şartların hazırlanması önerilmektedir.

- Kursiyerler tarafından anlaşılır, açık ve kısa soru metinleri hazırlanmalıdır.
- Sorular çoktan seçmeli test tekniği ile yalnız 1 doğru olacak şekilde 4 seçenek bulunmalıdır
- Sorular hazırlanırken işaret dili anlatımına uygun kavramlar kullanılmalıdır.
- Sorular bu eğitimde yer verilen bilgileri yansıtmalıdır.
- Testlerde cevap anahtarı ve puanlama anahtarı ayrı olarak hazırlanmalıdır.

Değerlendirme Testi

1- Park etme kurallarıyla ilgil aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- A) Park yeri bulunmaması durumunda engelli park yerine park edilebilir.
- B) Park yeri bulunmaması durumunda kaldırıma da park yapılabilir.
- C) Paralel park yaparken sinyal vermek zorunlu değildir.
- D) Park işlemi sırasında aracın arkasından yaya geçip geçmediği kontrol edilir.

2- Ani fren ile ilgili aşağıda verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A- Tehlike anında yapılır
- B- En kısa mesafe ve sürede durmak amaçlanır
- C- Ani frende araç stop etmesinde bir sakınca yoktur
- D- Hem fren hem de debriyaj pedallarına (manuel araçlarda) basılmalıdır.

3- Araç park ederken aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Diğer araçların geçişini ve çıkışını engellemek
- B) Paralel park alanına geri geri sürerek park yapmak,
- C) Dik park alanına dik park etmek
- D) Park sonrası aracı stop etmek ve el freni çekmek

Co-funded by
the European Union

SAĞIR SÜRÜCÜLER
2024-1-TR01-KA220-ADU-000246729
“Sign Language for Traffic and Driver Trainings”

4- Aşağıdakilerden hangisi bir park etme biçimi değildir?

- A) Paralel park
- B) Dik park
- C) Üçgen park
- D) Açılı park.

5- Aşağıdaki durumlardan hangisi duraklama değildir?

- A) Kırmızı ışık yandığında.
- B) Yolcu indirirde
- C) Polis durdurduğunda
- D) Trafik sıkıştığı ya da tamamen durduğunda

Cevaplar

/ 1- D / 2- C / 3- A / 4- D / 5- B/ her soru 20 puan toplam 100 puan

Co-funded by
the European Union

SAĞIR SÜRÜCÜLER
2024-1-TR01-KA220-ADU-000246729
“Sign Language for Traffic and Driver Trainings”

Öz Değerlendirme Formu

Lütfen her ifadeyi değerlendirirken 1’den 5’e kadar bir puan verin:

1 = Hiç
katılmıyorum

2 = Katılmıyorum

3 = Kararsızım

4 = Katılıyorum

5 = Tamamen
katılıyorum

Değerlendirme İfadeleri	1	2	3	4	5
1. Durma ve duraklama arasındaki farkı biliyorum.	☐	☐	☐	☐	☐
2. Ani frende motorun durmaması gerektiğini biliyorum	☐	☐	☐	☐	☐
3. Park çeşitlerini biliyorum.	☐	☐	☐	☐	☐
4. Yanlış ve hatalı park etmenin sonuçlarının farkındayım.	☐	☐	☐	☐	☐
5. Park yaparken en güvenli parkın geri geri girilerek yapılması gerektiğini biliyorum.	☐	☐	☐	☐	☐

Puanlama Anahtarı

21 – 25 puan: Bilgi düzeyiniz çok iyi. Trafik kurumları konusunda bilinçlisiniz.

16 – 20 puan: Bilginiz yeterli, ancak bazı alanlarda gelişime açıksınız.

11 – 15 puan: Orta düzey bilgiye sahipsiniz, destekleyici eğitim faydalı olacaktır.

6 – 10 puan: Bilgi düzeyiniz düşük, kapsamlı eğitim önerilir.

0 – 5 puan: Konuya yönelik farkındalık ve bilgi ciddi düzeyde yetersizdir.